

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 13, 2016

Nummer 13, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:456](#) 22-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:416](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:406](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:412](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:417](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:289](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:404](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:402](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:418](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:410](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:407](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:403](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:401](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:408](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:400](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:405](#) 15-03-2016

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad geeft in dit arrest – aan de hand van zijn eerdere rechtspraak – een samenvattend overzicht van mogelijke aandachtspunten dat bij de beoordeling van een beroep op noodweer(exces) handvatten biedt.

Aan een verdachte die – kort gezegd – heeft gehandeld ter verdediging, kan onder omstandigheden een beroep toekomen op de in artikel 41 Sr omschreven strafuitsluitingsgronden noodweer dan wel noodweerecnes. In de praktijk blijken deze strafuitsluitingsgronden soms aanleiding te geven tot moeilijkheden. De Hoge Raad geeft daarom in dit arrest – aan de hand van zijn eerdere rechtspraak – een samenvattend overzicht van mogelijke aandachtspunten dat bij de beoordeling van een beroep op noodweer(exces) handvatten biedt. Daarbij wordt eerst noodweer behandeld, vervolgens noodweerecnes, en ten slotte komen kort culpa in causa en verontschuldgbare dwaling ten aanzien van noodweer aan de orde.

Indien door of namens de verdachte een beroep op noodweer, noodweerecnes of putatieve noodweer is gedaan, moet de rechter een gemotiveerde beslissing geven op dat verweer. Dan zal hij moeten onderzoeken of aan de voorwaarden voor de aanvaarding van dat verweer is voldaan. In dat verband kan betekenis toekomen aan de inhoud en indringendheid van de door of namens de verdachte aangevoerde argumenten, al behoeft de omstandigheid dat een verdachte de hem tenlastegelegde gedraging ontkent, niet zonder meer aan het slagen van een subsidiair gedaan beroep op noodweer(exces) in de weg te staan.

Bij de beoordeling van het beroep kunnen nauwkeurige en consistente feitelijke vaststellingen van belang zijn, waarbij de rechter de last tot het aannemelijk maken van die feitelijke grondslag niet uitsluitend op de verdachte mag leggen.

Indien de rechter het beroep verwerpt, dient hij duidelijk te maken of hij de door of namens de verdachte aan het verweer ten grondslag gelegde feitelijke toedracht niet aannemelijk geworden acht, dan wel of die toedracht het beroep niet kan doen slagen.

Artikel 41 Sr luidt:

‘1. Niet strafbaar is hij die een feit begaat, geboden door de noodzakelijke verdediging van eigen of eens anders lijf, eerbaarheid of goed tegen ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding.

2. Niet strafbaar is de overschrijding van de grenzen van noodzakelijke verdediging, indien zij het onmiddellijk gevolg is geweest van een hevige gemoedsbeweging, door de aanranding veroorzaakt.’

Een beroep op noodweer kan niet worden aanvaard ingeval de gedraging van degene die zich op deze exceptie beroept, noch op grond van diens bedoeling, noch op grond van de uiterlijke verschijningsvorm van zijn gedraging kan worden aangemerkt als ‘verdediging’, maar – naar de kern bezien – als aanvallend moet worden gezien, bijvoorbeeld gericht op een confrontatie of deelneming aan een gevecht.

Uit de omschrijving van noodweer in artikel 41 Sr volgt dat het bij deze strafuitsluitingsgrond gaat om de verdediging van limitatief opgesomde rechtsgoederen: ‘lijf, eerbaarheid of goed’. Onder die rechtsgoederen is het enkele huisrecht niet begrepen. Voorts volgt uit artikel 41 Sr dat het beschermde rechtsgoed bij de verdachte zelf of bij een ander kan worden aangerand. Noodweer strekt dus verder dan zelfverdediging.

Onder omstandigheden kan ook sprake zijn van de aanranding van een ‘lijf’ indien de bewegingsvrijheid wederrechtelijk wordt beperkt. Het begrip ‘eerbaarheid’ is niet zo ruim dat dat wordt aangerand door een belediging. Van het begrip ‘goed’ is een illegaal goed (zoals cocaïne) niet uitgesloten.

Voor noodweer is vereist dat de verdediging is gericht tegen een ‘ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding’.

Van een ‘ogenblikkelijke’ aanranding is ook sprake bij een onmiddellijk dreigend gevaar voor een aanranding. Enkele vrees voor zo'n aanranding is daartoe echter niet voldoende. De gestelde aanranding moet in redelijkheid beschouwd zodanig bedreigend zijn voor de verdachte dat deze kan worden aangemerkt als een ogenblikkelijke aanranding in de zin van artikel 41 Sr.

Er is geen ‘wederrechtelijke’ aanranding wanneer bijvoorbeeld de politie rechtmatig dwangmiddelen toepast of wanneer de verdachte zich op zijn beurt verdedigt tegen iemand die zelf in noodweer handelt als reactie op een daarvóór gepleegde aanranding.

Wanneer de aanranding is geëindigd, is een beroep op noodweer niet (meer) mogelijk.

In het voor noodweer geldende vereiste dat de gedraging is ‘geboden door de noodzakelijke

verdediging' worden zowel de zogenoemde subsidiariteits- als de proportionaliteitseis tot uitdrukking gebracht. Deze met elkaar samenhangende en niet altijd scherp te onderscheiden eisen hebben betrekking op de vraag of de verdediging tegen de aanranding noodzakelijk was, respectievelijk op de vraag of de gekozen wijze van verdediging tegen de aanranding geboden was.

Zeker bij deze eisen kan de persoon van degene die zich op noodweer beroept, van belang zijn. Van de ene persoon mag bijvoorbeeld op grond van zijn hoedanigheid of bijzondere vaardigheden meer worden gevergd op het vlak van de proportionaliteit dan van een ander.

Aan de subsidiariteitseis is niet voldaan indien de verdachte zich niet behoefde te verdedigen en er dus geen noodzaak tot verdediging bestond.

Daarvan is bijvoorbeeld sprake indien de verdachte zich niet alleen aan de aanranding had kunnen, maar zich daaraan ook had moeten onttrekken. Bij de verwerping van een beroep op noodweer kan dus niet worden volstaan met het enkele argument dat de verdachte zich aan de aanranding had kunnen onttrekken.

Het zich aan de aanranding kunnen onttrekken houdt in dat daartoe voor de verdachte een reële en redelijke mogelijkheid moet hebben bestaan. Dit is bijvoorbeeld niet het geval wanneer de positie van de verdachte en de ruimte waarin hij zich bevindt, redelijkerwijs geen mogelijkheid bieden tot onttrekking aan de aanranding.

Onttrekking aan de aanranding moet voorts van de verdachte kunnen worden gevergd. Dit behoeft bijvoorbeeld niet het geval te zijn wanneer de situatie zo bedreigend is dat zich onttrekken aan de aanranding geen reëel alternatief is. Ook bij een aanranding van anderen kan zich het geval voordoen dat men zich niet behoefde te onttrekken aan de aanranding. Bovendien kan iemands hoedanigheid – bijvoorbeeld die van politieambtenaar of van een op basis van artikel 53 Sv optredend persoon – hier van belang zijn.

De proportionaliteitseis strekt ertoe om niet ook dan een gedraging straffeloos te doen zijn indien zij – als verdedigingsmiddel – niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De in dat verband – tot terughoudendheid nopende – maatstaf luidt of de gedraging als verdedigingsmiddel niet in onredelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De keuze van het verdedigingsmiddel en de wijze waarop het is gebruikt, staan bij de beoordeling van de proportionaliteit centraal. Zo staat in beginsel het met kracht toebrengen van een diepe, potentieel dodelijke steekwond niet in verhouding met een aanval die bestaat uit het slaan met de blote handen dan wel een vuist.

Noodweerexces kan in beeld komen bij een 'overschrijding van de grenzen van de

noodzakelijke verdediging’, dus wanneer aan alle voorgaande eisen is voldaan behalve aan de proportionaliteitseis. Wat de subsidiariteitseis betreft, verdient opmerking dat voor een beroep op noodweerexces geldt dat er wel een noodzaak tot verdediging moet zijn of moet zijn geweest.

Voor noodweerexces geldt in alle gevallen dat van verontschuldigbare overschrijding van de grenzen van noodzakelijke verdediging slechts sprake kan zijn indien:

a. de verdachte de hem verweten gedraging heeft verricht in een situatie waarin en op een tijdstip waarop voor hem de noodzaak bestond tot verdediging van eigen of eens anders lijf, eerbaarheid of goed tegen een ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding, maar daarbij als onmiddellijk gevolg van een hevige door die aanranding veroorzaakte gemoedsbeweging verder gaat dan geboden was, dan wel indien

b. op het tijdstip van de hem verweten gedraging de onder a bedoelde situatie weliswaar was beëindigd en de noodzaak tot verdediging er dus wel was geweest (maar niet meer bestond), doch zijn gedraging niettemin het onmiddellijk gevolg was van een hevige gemoedsbeweging die was veroorzaakt door de daaraan voorafgaande wederrechtelijke aanranding.

Uit het wettelijke vereiste dat de gedraging het ‘onmiddellijk gevolg’ moet zijn van een hevige gemoedsbeweging die is veroorzaakt door een wederrechtelijke aanranding, volgt dat aannemelijk moet zijn dat de aldus veroorzaakte gemoedsbeweging van doorslaggevend belang is geweest voor de verweten gedraging. Niet is uitgesloten dat andere factoren mede hebben bijgedragen aan het ontstaan van die hevige gemoedsbeweging, maar aan het gevolgvereiste is niet voldaan indien de hevige gemoedsbeweging in essentie is terug te voeren op een eerder bestaande emotie, zoals een reeds bestaande kwaadheid jegens het slachtoffer.

Bij de beantwoording van de vraag of in een concreet geval sprake is van het hier bedoelde ‘onmiddellijk gevolg’, kan betekenis toekomen aan de mate waarin de grenzen van de noodzakelijke verdediging zijn overschreden alsmede aan de aard en de intensiteit van de hevige gemoedsbeweging. Voorts kan het tijdsverloop tussen de aanranding en de verdedigingshandeling van belang zijn.

Niet op voorhand kan worden uitgesloten dat een beroep op noodweerexces mogelijk is in gevallen waarin de ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding niet direct van het slachtoffer zelf uitging. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen in situaties waarin het slachtoffer wel een aandeel had in de aanranding of de dreiging daarvan, of waarin sprake was van andere gedragingen van het slachtoffer waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die ertoe hebben geleid dat de verdachte – handelende in een hevige gemoedsbeweging – zich op

het slachtoffer richtte.

Gedragingen van de verdachte die aan de wederrechtelijke aanranding door het latere slachtoffer zijn voorafgegaan, kunnen in de weg staan aan het slagen van een beroep op noodweer of noodweereces, maar slechts onder bijzondere omstandigheden. Van zulke bijzondere omstandigheden kan bijvoorbeeld sprake zijn indien de verdachte de aanval heeft uitgelokt door provocatie van het latere slachtoffer en hij aldus uit was op een confrontatie, of wanneer hij willens en wetens de confrontatie met het slachtoffer heeft gezocht en een gewelddadige reactie van het slachtoffer heeft uitgelokt. De enkele omstandigheid dat een verdachte zich willens en wetens in een situatie heeft begeven waarin een agressieve reactie van het latere slachtoffer te verwachten viel of dat een verdachte zich in verband met een mogelijke aanval van het slachtoffer als voorzorgsmaatregel van een illegaal vuurwapen had voorzien, is daartoe evenwel onvoldoende.

Indien door of namens de verdachte een beroep is gedaan op zogenoemde putatieve noodweer, zal de rechter moeten onderzoeken of sprake was van verontschuldigbare dwaling aan de kant van de verdachte, bijvoorbeeld omdat hij niet alleen kon, maar redelijkerwijs ook mocht menen dat hij zich moest verdedigen op de wijze als hij heeft gedaan omdat hij verontschuldigbaar zich het dreigende gevaar heeft ingebeeld dan wel de aard van de dreiging verkeerd heeft beoordeeld.

De middelen klagen dat het hof het beroep op noodweer ten onrechte, althans op ontoereikende gronden heeft verworpen.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte in de woning van [slachtoffer], nadat hij door [slachtoffer] met een verzwaarde sok was bedreigd, met [slachtoffer] in gevecht is geraakt, in welk gevecht ook [betrokkene] zich mengde. De voordeur van de woning was inmiddels op slot. De verdachte is met een fles geslagen, met een mes bedreigd en meerdere malen door [slachtoffer] en [betrokkene] geschopt. [betrokkene] heeft de verdachte een kopstoot gegeven. Vervolgens hebben [slachtoffer] en [betrokkene] onder bedreiging met de fles en een mes de verdachte gedwongen zich uit te kleden en zijn spullen af te geven, waaronder een voorraad verdovende middelen. [betrokkene] heeft vervolgens de woonkamer verlaten nadat hij had bedreigd dat hij na vijf minuten zou terugkomen en dat hij dan de verdachte zou vermoorden. De verdachte heeft het mes, dat door [slachtoffer] op tafel was gelegd, gepakt en is naar [slachtoffer] gelopen. Deze draaide zich om en maakte een beweging alsof hij de verdachte wilde aanvallen. Daarop heeft de verdachte [slachtoffer] zestien maal gestoken en/of gesneden.

De middelen kunnen niet tot cassatie leiden. 's Hof's niet onbegrijpelijke oordeel dat de

verdachte ver buiten de grenzen van de noodzakelijke verdediging is getreden doordat hij met dodelijk gevolg [slachtoffer] zestien maal met een mes heeft gestoken en/of gesneden nadat [slachtoffer] – die op dat moment kennelijk ongewapend was – een beweging maakte alsof hij de naar hem toelopende verdachte wilde aanvallen, in welk oordeel besloten ligt dat gelet op de specifieke omstandigheden van het geval die wijze van verdedigen in een onredelijke verhouding tot de ernst van de aanranding staat, draagt immers – gelet op hetgeen onder 3.5.3 is vooropgesteld – de afwijzing van het beroep op noodweer zelfstandig.

Het middel klaagt dat het hof het beroep op noodweerexcès ten onrechte, althans op ontoereikende gronden heeft verworpen.

Het hof heeft feitelijk en niet onbegrijpelijk vastgesteld dat als gevolg van de aanranding bij de verdachte een gemoedsbeweging van beperkte intensiteit is teweeggebracht en dat sprake is geweest van een verregaande mate van overschrijding van de grenzen van de noodzakelijke verdediging. Het daarop gegronde oordeel dat het beroep op noodweerexcès moet worden verworpen getuigt, gelet op hetgeen onder 3.6.3 is vooropgesteld, niet van een onjuiste rechtsopvatting, terwijl het evenmin onbegrijpelijk is en, verweven als het is met waarderings van feitelijke aard, in cassatie niet verder kan worden getoetst.

Het middel faalt.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vier jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en tien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:456

Zaaknummer: 14/04196

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.B.J.G. Baggen

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht deelneming aan een criminele organisatie.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, doch alleen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – en de strafoplegging, tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 1 tenlastegelegde ten aanzien van het ‘deelnemen aan een criminele organisatie’ ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en een aandeel heeft in, dan wel ondersteunt, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in dat artikel bedoelde oogmerk (vgl. HR 10 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:264).

Blijkens de gebezigde bewijsmiddelen heeft het hof onder meer vastgesteld dat, zakelijk weergegeven:

- de verdachte tot 5 oktober 2012 een van de leidinggevenden binnen de coffeeshop was;
- de verdachte in zijn woning ruim zesentwintig kilo hennep en bijna vier kilo hasjiesj bewaarde en op kwaliteit controleerde ten behoeve van de coffeeshop;
- voor de bevoorrading van de coffeeshop, waar een voorraad van 500 gram werd aangehouden, gebruik werd gemaakt van zogenoemde ‘stashplaatsen’;
- achter bij de coffeeshop door [betrokkene 2] vijf kilogram hasjiesj is verstrekt aan een afnemer.

Gelet op de bewijsmiddelen in hun onderlinge samenhang en de daarbij vastgestelde feiten en omstandigheden en in aanmerking genomen dat het opzettelijk verkopen, afleveren, verstrekken, vervoeren en aanwezig hebben van een hoeveelheid hennep en/of hasjiesj van meer dan 30 gram ingevolge artikel 3 en 11 Opiumwet steeds een misdrijf oplevert, is het

oordeel van het hof dat de verdachte heeft deelgenomen aan een criminele organisatie welke tot oogmerk had het plegen van deze misdrijven niet onbegrijpelijk en is het toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt in zoverre.

Ook voor het overige kan het niet middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:403

Zaaknummer: 14/03911

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: M. Berndsén

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

De bewijsvoering van het hof biedt onvoldoende grond voor diens oordeel dat, zoals is bewezenverklaard, verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan een poging tot het ‘medeplegen’ van diefstal met geweld jegens aangever.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring ten aanzien van het ‘medeplegen’ ontoereikend is gemotiveerd.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, NJ 2015/390 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is. Indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), rust op de rechter de taak om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

De bewijsvoering van het hof biedt onvoldoende grond voor diens oordeel dat, zoals is bewezenverklaard, de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan een poging tot het ‘medeplegen’ van diefstal met geweld jegens [betrokkene 1].

Ten aanzien van verdachtes rol daarbij kan uit de bewijsvoering niet meer worden afgeleid

dan dat hij in dat verband voorafgaand aan de overval de voordeur van de woning van [betrokkene 1] open heeft laten staan, zodat de medeverdachten zich toegang tot die woning konden verschaffen. Het behoeft nadere motivering waarom zo een gedraging, die doorgaans met medeplichtigheid in verband pleegt te worden gebracht, als een 'cruciaal element in de uitvoering van de overval' en daarmee als een toereikende grondslag voor een poging tot het 'medeplegen' van diefstal met geweld kan worden aangemerkt.

De klacht is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:417

Zaaknummer: 15/02178

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Advocaten: F.E. den Hartog

Wetsartikelen: 312 Sr en 47 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft het bewezenverklaarde terecht gekwalificeerd als ‘als jongere die kwalificatieplichtig is de verplichting tot geregeld volgen van onderwijs niet nakomen’.

Het middel klaagt onder meer over de uitleg van het hof van de tenlastelegging en voorts over de kwalificatie van het bewezenverklaarde als ‘als jongere die kwalificatieplichtig is de verplichting tot geregeld volgen van onderwijs niet nakomen’.

De onder 2.2.5 weergegeven uitleg van het hof van de op artikel 26 lid 2 Lpw togesneden tenlastelegging is met haar bewoordingen niet onverenigbaar zodat deze in cassatie moet worden geëerbiedigd. Dat in de dagvaarding op de voet van artikel 261 lid 1 Sv artikel 2 lid 3 Lpw is vermeld als wettelijk voorschrift waarbij het tenlastegelegde is strafbaar gesteld, maakt dit niet anders.

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat de door het hof gebezigde bewijsmiddelen inhouden dat de verdachte in de bewezenverklaring vermelde periode niet over een startkwalificatie beschikte, heeft het hof het bewezenverklaarde terecht gekwalificeerd als ‘als jongere die kwalificatieplichtig is de verplichting tot geregeld volgen van onderwijs niet nakomen’.

De klacht faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:402

Zaaknummer: 15/01268

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: K.Y. Ramdhan

Wetsartikelen: 26 Lpw

RECHTSPRAAK

De door de verdediging naar voren gebrachte stelling vergt een onderzoek van feitelijke aard, zodat daarop niet voor het eerst in cassatie met vrucht een beroep kan worden gedaan.

Het middel klaagt over de (gedeeltelijke) toewijzing van de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Het middel berust op de – voor het eerst in cassatie betrokken – stelling dat de proeftijd reeds was verstreken op het moment dat de strafbare feiten zijn gepleegd op grond waarvan de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling is gedaan. Die stelling vergt, mede gelet op het bepaalde in artikel 15c lid 4 Sr dat de proeftijd niet loopt gedurende de tijd dat de veroordeelde rechtens zijn vrijheid is ontnomen, een onderzoek van feitelijke aard, zodat daarop niet voor het eerst in cassatie met vrucht een beroep kan worden gedaan. Anders dan in de toelichting op het middel nog wordt aangevoerd behoefde het hof in dit geval in zijn uitspraak ook niet te doen blijken te hebben onderzocht of de strafbare feiten (mogelijk) na afloop van de proeftijd zijn gepleegd, mede gelet op het door de verdediging in hoger beroep ingenomen standpunt dat ‘formeel gezien de voorwaardelijke invrijheidstelling kan worden herroepen’.

Op het voorgaande stuit het middel af.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:401

Zaaknummer: 15/00948

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: S.J. van der Woude

Wetsartikelen: 15c Sr

RECHTSPRAAK

De in beslag genomen voorwerpen zijn aan de klager teruggegeven, zodat het middel geen behandeling in cassatie rechtvaardigt omdat de klager onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep.

Het middel strekt ten betoge dat de rechtbank de klager ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn klaagschrift.

Uit de toelichting op het middel blijkt dat de in beslag genomen voorwerpen aan de klager zijn teruggegeven. Ingevolge artikel 134 lid 2 Sv is het beslag daardoor beëindigd. Gelet hierop is de Hoge Raad van oordeel dat het middel geen behandeling in cassatie rechtvaardigt omdat de klager onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep. Hetgeen in de schriftuur als belang bij het beroep is aangevoerd met het oog op de vergoeding van de door de klager voldane eigen bijdrage, is ontoereikend om te kunnen gelden als een rechtens te beschermen belang. De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:289

Zaaknummer: 14/05418

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: D.E. Wiersum

Wetsartikelen: 552a Sv en 80a RO

RECHTSPRAAK

Alcoholslotprogramma: het oordeel van het hof dat het OM ontvankelijk is in de vervolging getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat in de zaak met parketnummer 15/660046-13 sprake is van dubbele vervolging zodat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk is in de vervolging aangezien ter zake van hetzelfde feit de verdachte de verplichting is opgelegd tot deelname aan het alcoholslotprogramma (hierna: asp) én tegen hem de onderhavige strafvervolging is ingesteld.

HR 3 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:434, NJ 2015/256 houdt – voor zover voor de beoordeling van het middel van belang – het volgende in:

‘4.4. Tegen de achtergrond van het hiervoor overwogene is bij de huidige Nederlandse regelgeving de strafvervolging van een verdachte ter zake van het rijden onder invloed van alcoholhoudende drank in strijd met de beginselen van een goede procesorde in die gevallen waarin de verdachte op grond van datzelfde feit de onherroepelijk geworden verplichting tot deelname aan het asp is opgelegd. Die beginselen van een goede procesorde kunnen immers meebrengen – en brengen in de hier aan de orde zijnde gevallen ook mee – dat een inbreuk op het beginsel dat iemand niet twee maal kan worden vervolgd en bestraft voor het begaan van hetzelfde feit, de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de strafvervolging tot gevolg heeft.

Dit vervolgingsbeletsel geldt eveneens gedurende een tegen de oplegging van het asp lopende bezwaar- of beroepsprocedure.’

Hetgeen de Hoge Raad in dit arrest heeft overwogen met betrekking tot de strafvervolging van een verdachte ter zake van het rijden onder invloed van alcoholhoudende drank, geldt eveneens in zaken als de onderhavige betreffende de weigering van de verdachte mee te werken aan een onderzoek als bedoeld in artikel 8 lid 2 aanhef en onder a WVV 1994 (vgl. HR 7 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1807, NJ 2016/54).

In de bestreden uitspraak ligt als vaststelling van het hof besloten dat in de onderhavige zaak aan de verdachte ter zake van het hiervoor weergegeven bewezenverklaarde de verplichting tot deelname aan het asp is opgelegd. Gelet hierop en in aanmerking genomen hetgeen hiervoor is overwogen, getuigt het oordeel van het hof – dat het verweer van de raadsman van de verdachte dienaangaande heeft verworpen – dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de vervolging, van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal in zoverre doen wat het hof had behoren te doen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder parketnummer 15/660046-13 tenlastegelegde, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de meervoudige kamer in de Rechtbank Noord-Holland, zittingsplaats Haarlem, van 9 december 2013 is vernietigd, en de strafoplegging, verklaart het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging ter zake van het in de zaak met parketnummer 15/660046-13 tenlastegelegde, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak wat betreft de strafoplegging op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:412

Zaaknummer: 14/04756

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 163 WVV

RECHTSPRAAK

Alcoholslotprogramma: het oordeel van het hof dat het OM ontvankelijk is in de vervolging getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat sprake is van dubbele vervolging zodat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk is in de vervolging aangezien ter zake van hetzelfde feit de verdachte de verplichting is opgelegd tot deelname aan het alcoholslotprogramma (hierna: asp) én tegen hem de onderhavige strafvervolging is ingesteld.

In de bestreden uitspraak ligt als vaststelling van het hof besloten dat aan de verdachte ter zake van het tenlastegelegde de verplichting tot deelname aan het asp is opgelegd en dat die verplichting ten tijde van de bestreden uitspraak nog van kracht was. Gelet hierop en in aanmerking genomen hetgeen hiervoor is overwogen, getuigt het oordeel van het hof – dat het verweer van de raadsman van de verdachte dienaangaande heeft verworpen – dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de vervolging, van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal doen wat het hof had behoren te doen.

Opmerking verdient dat de onder 2.3 weergegeven vooropstelling – voor zover hier van belang – inhoudt dat het vervolgingsbeletsel geldt ‘gedurende een tegen de oplegging van het asp lopende bezwaar- of beroepsprocedure’. Dat betekent dat het vervolgingsbeletsel niet langer aan de orde is indien die bezwaar- of beroepsprocedure ertoe heeft geleid dat de verplichting tot deelname aan het asp is komen te vervallen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de politierechter in de Rechtbank Noord-Holland, zittingsplaats Haarlem, van 19 maart 2013 is vernietigd en verklaart het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:405

Zaaknummer: 14/05331

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: A. Boumanjal

Wetsartikelen: 8 WVV

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht deelname aan een criminele organisatie.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 1 tenlastegelegde ten aanzien van het 'deelnemen aan een criminele organisatie' ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en een aandeel heeft in, dan wel ondersteunt, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in dat artikel bedoelde oogmerk (vgl. HR 10 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:264).

Blijkens de gebezigde bewijsmiddelen heeft het hof onder meer vastgesteld dat:

- de verdachte als beheerder van een coffeeshop stond ingeschreven, waar hij tijdens de vakantie van de eigenaar voor verantwoordelijk was;
- de verdachte voor die coffeeshop de inkoop van hasjiesj en hennep regelde en het geld beheerde;
- voor de bevoorrading van die coffeeshop, waar een voorraad van 500 gram werd aangehouden, gebruik werd gemaakt van zogenoemde 'stashplaatsen';
- de verdachte hasjiesj en weed in zijn woning bewaarde als hij de 'stashplaats' dezelfde dag niet meer kon bereiken;
- de verdachte € 50.000 in ontvangst heeft genomen in de coffeeshop voor hasjiesj die buiten de coffeeshop om door [betrokkene 2] was geleverd.

Gelet op de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden en in aanmerking genomen dat het opzettelijk verkopen, afleveren, verstrekken, vervoeren en aanwezig hebben van een hoeveelheid hennep en/of hasjiesj van meer dan 30 gram ingevolge artikel 3 en 11 Opiumwet steeds een misdrijf oplevert, is het oordeel van het hof dat de verdachte heeft deelgenomen aan een criminele organisatie niet onbegrijpelijk en is het toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:404

Zaaknummer: 14/03912

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: M. Berndsén

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel dat de verdachte tijdens het verhoor ‘terecht (...) door de politie als getuige en niet als verdachte [is] aangemerkt’, waarmee het hof tot uitdrukking heeft gebracht dat op het moment dat dit verhoor plaatsvond de verbalisanten in redelijkheid hebben kunnen aannemen dat ten aanzien van de verdachte nog geen redelijk vermoeden van schuld aanwezig was, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel komt op tegen de verwerping van een tot bewijsuitsluiting strekkend verweer. Het voert daartoe onder meer aan dat het hof ten onrechte, in strijd met een gevoerd verweer, bij de bewijsvoering heeft betrokken de verklaring die de verdachte op 26 augustus 2010 bij de politie heeft afgelegd zonder dat hij voorafgaand aan het verhoor in de gelegenheid was gesteld een advocaat te raadplegen.

Een verdachte die door de politie is aangehouden, kan aan artikel 6 EVRM een aanspraak op rechtsbijstand ontlennen die inhoudt dat hem de gelegenheid wordt geboden om voorafgaand aan het verhoor door de politie aangaande zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit een advocaat te raadplegen. De aangehouden verdachte dient vóór de aanvang van het eerste verhoor te worden gewezen op zijn recht op raadpleging van een advocaat (vgl. HR 30 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH3079, NJ 2009/349 en HR 22 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:3608, NJ 2016/52).

Blijkens de onder 2.4 weergegeven overwegingen heeft het hof geoordeeld dat de verdachte tijdens het in het middel bedoelde verhoor ‘terecht (...) door de politie als getuige en niet als verdachte [is] aangemerkt’, waarmee het hof tot uitdrukking heeft gebracht dat op het moment dat dit verhoor plaatsvond de verbalisanten in redelijkheid hebben kunnen aannemen dat ten aanzien van de verdachte nog geen redelijk vermoeden van schuld in de zin van artikel 27 lid 1 Sv aanwezig was. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk gelet op hetgeen het hof heeft vastgesteld omtrent de omstandigheden voorafgaand en tijdens het verhoor.

Het hierop voortbouwende oordeel van het hof dat de verdachte zich ten tijde van het verhoor niet in een met een aanhouding vergelijkbare situatie bevond en dat de bedoelde verklaring voor het bewijs kan worden gebezigd, geeft in het licht van het voorgaande niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

In zoverre faalt het middel.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vijf jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vier jaren en zes maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:407

Zaaknummer: 14/01154

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht deelneming aan een criminele organisatie.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, doch alleen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – en de strafoplegging, tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 1 tenlastegelegde ten aanzien van het ‘deelnemen aan een criminele organisatie’ ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en een aandeel heeft in, dan wel ondersteunt, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in dat artikel bedoelde oogmerk (vgl. HR 10 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:264).

Blijkens de gebezigde bewijsmiddelen heeft het hof onder meer vastgesteld dat, zakelijk weergegeven:

- de verdachte als (voormalig) leidinggevende of baliemedewerker betrokken is geweest bij een coffeeshop;
- de verdachte ruim 13 kilogram hasjiesj in zijn huis bewaarde als voorraad voor de coffeeshop;
- een onverklaard kasverschil bestaat tussen zijn legale inkomsten en zijn uitgaven;
- in de coffeeshop in twee keer een bedrag van € 50.000 is ontvangen voor de levering van 25 kilo hasjiesj; en
- achter bij de coffeeshop door [betrokkene 2] vijf kilogram hasjiesj is verstrekt aan een afnemer.

Gelet op de bewijsmiddelen in hun onderlinge samenhang en de daarbij vastgestelde feiten en omstandigheden en in aanmerking genomen dat het opzettelijk verkopen, afleveren,

verstrekken, vervoeren en aanwezig hebben van een hoeveelheid hennep en/of hasjiesj van meer dan 30 gram ingevolge artikel 3 en 11 Opiumwet steeds een misdrijf oplevert, is het oordeel van het hof dat de verdachte heeft deelgenomen aan een criminele organisatie welke tot oogmerk had het plegen van deze misdrijven niet onbegrijpelijk en is het toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:408

Zaaknummer: 14/04142

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: M. Berndsen

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

De beslissing van het hof om tegen de verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten is achteraf gezien onjuist.

Het middel strekt ten betoge dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte aangezien deze ten tijde van de behandeling van zijn zaak ter terechtzitting in hoger beroep uit anderen hoofde was gedetineerd en hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn.

Uit het onder 2.2.2 vermelde proces-verbaal moet worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van de behandeling van zijn strafzaak in hoger beroep in verband met een andere zaak was gedetineerd, zodat de beslissing van het hof om tegen de verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten, achteraf gezien onjuist is. Gelet op het grote belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn dient de verdachte de mogelijkheid te hebben om zijn zaak alsnog in hoger beroep in zijn tegenwoordigheid te doen behandelen. Dit leidt ertoe dat het bestreden arrest moet worden vernietigd en dat de zaak moet worden teruggewezen opdat deze opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel is dus terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:418

Zaaknummer: 15/02221

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: M. van Stratum

Wetsartikelen: 280 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht deelneming aan een criminele organisatie.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring ten aanzien van het ‘deelnemen aan een criminele organisatie’ ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en een aandeel heeft in, dan wel ondersteunt, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in dat artikel bedoelde oogmerk (vgl. HR 10 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:264).

Uit de bewijsvoering kan naar de kern genomen niet meer worden afgeleid dan dat de verdachte als (voormalig) leidinggevende of baliemedewerker betrokken is geweest bij een coffeeshop en dat hij in familierelatie staat tot medeverdachten van de handel in hennep en hasjiesj. Daaruit kan evenwel nog niet volgen dat de verdachte behoorde tot een op die handel gericht samenwerkingsverband en dat hij een aandeel heeft gehad in, of heeft ondersteund, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het binnen die organisatie bestaande oogmerk en derhalve in de in de bewezenverklaring vermelde periode aan die organisatie heeft ‘deelgenomen’ in de hiervoor bedoelde betekenis. De bewezenverklaring is derhalve niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – en wijst de zaak terug het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep in zoverre opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:400

Zaaknummer: 14/04145

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: M. Berndsen

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening gegrond, nu sprake is van een persoonsverwisseling.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Hetgeen door de advocaat-generaal in zijn conclusie van 4 november 2014 onder 6 tot en met 9 is vermeld geeft steun aan de stelling waarop de aanvraag berust, te weten dat in de zaak die heeft geleid tot de uitspraak waarvan herziening is gevraagd, sprake is geweest van een persoonsverwisseling.

Een en ander levert het ernstig vermoeden op dat het hof, ware het hiermee bekend geweest, de aanvrager van het hem tenlastegelegde zou hebben vrijgesproken.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat hier sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv, zodat de aanvraag gegrond is en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening gegrond, beveelt voor zover nodig de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormeld arrest van het Gerechtshof en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op de voet van artikel 472 lid 2 Sv opnieuw zal worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:410

Zaaknummer: 14/03350

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: G.G.J. Knoops

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

De beslissing tot gegrondverklaring van het beklag is ontoereikend gemotiveerd, nu de rechtbank met haar overweging niet de ten aanzien van de onderscheiden beslagen aan te leggen maatstaf heeft toegepast.

Het middel klaagt onder meer over de motivering van de beslissing tot gegrondverklaring van het klaagschrift.

De rechtbank heeft vastgesteld dat het beslag dat is gelegd op de iPhone en de iPad, is gelegd op de voet van artikel 94 Sv en dat de overige beslagen zijn gelegd op de voet van artikel 94a lid 1 en 2 Sv. Hetgeen de rechtbank had te beoordelen heeft zij in de bestreden beschikking onder het opschrift ‘maatstaf’ – met juistheid – weergegeven.

Met haar overweging dat het ‘thans voorliggende dossier (...) ten enenmale onvoldoende [is] om de aard en omvang van de tegen klager gerezen verdenking behoorlijk te kunnen beoordelen’ heeft de rechtbank niet de ten aanzien van de onderscheiden beslagen aan te leggen maatstaf toegepast, zodat de beslissing tot gegrondverklaring van het beklag ontoereikend is gemotiveerd.

Het middel klaagt hierover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:416

Zaaknummer: 15/01763

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht deelneming aan een criminele organisatie.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 1 tenlastegelegde ten aanzien van het 'deelnemen aan een criminele organisatie' ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 Sr slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en een aandeel heeft in, dan wel ondersteunt, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in dat artikel bedoelde oogmerk (vgl. HR 10 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:264).

Uit de bewijsvoering kan naar de kern worden afgeleid dat de verdachte als voormalig leidinggevende of baliemedewerker betrokken is geweest bij een coffeeshop, dat hij een broer is van medeverdachten van handel in hennep en hasjiesj en dat op zijn – niet door hemzelf bewoonde – GBA-adres hasjiesj, weed en vooraf gedraaide joints zijn aangetroffen. Daaruit kan evenwel nog niet volgen dat de verdachte behoorde tot een op de handel in hennep en hasjiesj gericht samenwerkingsverband en dat hij een aandeel heeft gehad in, of heeft ondersteund, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het binnen die organisatie bestaande oogmerk en derhalve in de bewezenverklaring vermelde periode aan die organisatie heeft 'deelgenomen' in de hiervoor bedoelde betekenis. De bewezenverklaring van feit 1 is derhalve niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:406

Zaaknummer: 14/04141

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: M. Berndsens

Wetsartikelen: 140 Sr